Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring van het ontwerp van decreet tot instemming met de kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Regering van Maleisië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 14 december 2022.

Samenvatting
De Vlaamse Regering keurt het ontwerp van instemmingsdecreet met de kaderovereenkomst tussen de EU en Maleisië definitief goed. Deze overeenkomst omvat drie traditionele aspecten, met name het politieke, het economische en de samenwerking in verschillende andere domeinen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
Beleidsvelden: buitenlands beleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Totstandkoming

De politieke en economische ontwikkelingen binnen de Associatie van Zuidoost-Aziatische Staten (ASEAN), enerzijds, en de wens om zich meer te profileren in Azië, anderzijds, zetten de Europese Unie (EU) ertoe aan na te gaan hoe zij de banden met de ASEAN kan versterken. In het bijzonder werd gedacht aan betere institutionele relaties, meer bepaald door onderhandelingen te starten met het oog op het sluiten van nieuwe akkoorden.

De Raad van de Europese Unie machtigde de Europese Commissie in november 2004 om te onderhandelen over individuele kaderovereenkomsten inzake partnerschap en samenwerking met Thailand, Indonesië, Singapore, de Filipijnen, Maleisië en Brunei. In oktober 2010 werd overeengekomen de onderhandelingen met Maleisië inzake een vrijhandelsovereenkomst en een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst op te starten. In februari 2011 gingen de onderhandelingen effectief van start.

Na 11 onderhandelingsronden werden de onderhandelingen over de voorliggende partnerschapsovereenkomst in december 2015 afgerond. Op 6 april 2016 hebben beide partijen de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst geparafeerd.

Maleisië is het zesde ASEAN-land waarmee de EU de onderhandelingen over een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst heeft afgerond. Er werden reeds soortgelijke overeenkomsten gesloten met Indonesië, Vietnam, de Filippijnen, Singapore en Thailand. Vlaanderen heeft zijn instemmingsprocedure voor de overeenkomsten met Indonesië, Vietnam, de Filippijnen en Singapore reeds afgerond. De overeenkomsten met Indonesië, de Filippijnen en Vietnam zijn al in werking getreden.

Gemengd karakter

De Werkgroep gemengde verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), legde het gemengde karakter van de overeenkomst via schriftelijke procedure vast. Zowel de federale overheid als de gewesten, de gemeenschappen en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest oefenen hun bevoegdheden uit. De schriftelijke procedure werd bevestigd tijdens de werkgroep gemengde verdragen van 12 september 2018.

De WGV besliste ook de overeenkomst te laten ondertekenen volgens formule 3 van de ICBB, dit wil zeggen één enkele handtekening in naam van het Koninkrijk België, doch met vermelding van al de betrokken overheden onder de handtekening. Dit is de gebruikelijke formule voor de ondertekening door België van verdragen tussen de Europese Unie en derde landen.

Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Ontwerpen van decreet die meermaals in dezelfde vorm voorkomen, moeten niet telkens voor wetgevingstechnisch- en taaladvies worden voorgelegd volgens Omzendbrief Wetgevingstechniek VR 2019/4 (aanwijzing nr. 297).

Advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

In zijn advies van 3 mei 2023 met kenmerk 73.323/VR maakte de Raad van State opmerkingen inzake de bevoegdheid van de Franse Gemeenschapscommissie, multilaterale verdragen, de artikelen 9 en 48 van de overeenkomst, het gemengd comité en de uitbreiding van de overeenkomst.

Het advies wordt uitvoerig besproken in de bijhorende memorie van toelichting.

C. CONTEXT

Maleisië is een land in het zuidoosten van Azië. Maleisië bestaat uit dertien deelstaten en drie federale territoria. Het land is een parlementaire democratie en de regering wordt eens in de vijf jaar gekozen. Maleisië is een van de stichtende leden van de Associatie van Zuidoost-Aziatische Naties (ASEAN). Dit is een organisatie met als doel het bevorderen van economische, culturele en politieke samenwerking in de regio.

Maleisië is een opkomende economie in Zuidoost-Azië. Sinds de onafhankelijkheid in 1957, was het 's werelds grootste producent van tin en rubber. Hoewel het land welvaart kende door deze bronnen, was het afhankelijk van de prijsschommelingen op de wereldmarkt. Daarom nam de regering maatregelen die ertoe moesten leiden dat er in de landbouw en industrie meer variatie zou ontstaan. Daarnaast levert ook toerisme een aanzienlijke bijdrage aan de economie.

Relatie tussen de Europese Unie en Maleisië

De Europese Unie ondersteunt een breed scala aan samenwerkingsprojecten die Maleisië ten goede komen op diverse domeinen zoals hoger onderwijs, mensenrechten, milieu en duurzame economische ontwikkeling. Zo ontvangen de Maleisische autoriteiten en maatschappelijke organisaties EU-financiering uit verschillende programma's.

De EU beschouwt mensenrechten als universeel en ondeelbaar. De EU bevordert en verdedigt mensenrechten, zowel binnen de eigen grenzen als bij betrekkingen met derde landen. De prioriteiten van de EU op het gebied van mensenrechten in Maleisië zijn onder meer de afschaffing van de doodstraf; de bevordering van de ratificatie van fundamentele mensenrechtenverdragen; de bevordering van de rechten van kinderen, vrouwen en inheemse volken en de bevordering van vrijheid van godsdienst.

Maleisië is een belangrijke handelspartner van de EU. Het is de op één na grootste handelspartner van de EU in de regio Zuidoost-Azië. Daarnaast is de EU de vijfde grootste handelspartner van Maleisië.

Tot slot hebben de EU en de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten al meer dan 30 jaar een hechte band. De ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst tussen de EG en de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten in 1980 zorgde voor nauwere politieke en institutionele banden tussen de beide organisaties. Beide delen een engagement voor regionale integratie als een middel om regionale stabiliteit te bevorderen, welvaart te creëren en mondiale uitdagingen aan te pakken. De sleutelpositie in de Aziatische Stille Oceaan, de inzet voor vrede en stabiliteit in de regio en het grote economische gewicht maken de ASEAN tot een essentiële partner voor de Europese Unie in Azië.

Relatie tussen Vlaanderen en Maleisië

Vlaanderen is partij bij het Akkoord van 22 november 1979 tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Regering van Maleisië betreffende de aanmoediging en de wederzijdse bescherming van investeringen. Dit akkoord is in werking getreden op 8 februari 1982.

Tussen de Regering van België en de Regering van Maleisië werd in 1973 reeds een overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen gesloten. Die overeenkomst werd in 2009 bij protocol gewijzigd.

Op het vlak van buitenlandse handel bekleedde Maleisië in 2022 de 55e plaats op de lijst van Vlaamse exportbestemmingen met een totale uitvoer van bijna 736,83 miljoen euro. De Vlaamse import uit Maleisië bedroeg in 2022 zo'n 2 miljard euro, wat goed was voor een 33e plaats.

Naast de handelsrelaties heeft Vlaanderen goede contacten op het vlak van maritieme samenwerking in deze regio.

2. INHOUD

De voorliggende overeenkomst is een traditionele algemene kaderovereenkomst die drie traditionele aspecten behelst, met name het politieke, het economische en de samenwerking in verschillende andere domeinen. Deze kaderovereenkomst tussen de EU en Maleisië dient de nieuwe juridische basis te worden van de relaties tussen de verschillende partijen.

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO) is de eerste bilaterale overeenkomst met Maleisië en komt in de plaats van het huidige wettelijke kader van de samenwerkingsovereenkomst van 1980 tussen de Europese Economische Gemeenschap en de lidstaten van de Associatie van Zuidoost-Aziatische staten (ASEAN). De voorliggende overeenkomst getuigt dus van het groeiende belang dat de EU hecht aan haar partnerschap met ASEAN en met Maleisië als een van de stichtende landen van ASEAN.

De voorliggende overeenkomst telt 60 artikelen Voor een uitgebreide bespreking wordt verwezen naar de memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Het voorstel kreeg gunstig advies van de Inspectie van Financiën op 11 september 2018. Noch de uitgaven, noch de ontvangsten van de Vlaamse overheid worden beïnvloed zodat een gemotiveerd begrotingsakkoord niet vereist is.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen rechtstreekse gevolgen op personeels- of organisatorisch vlak, noch op de personeelsbudgetten.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (ocmw's), de intercommunales of de provincies voor wat betreft hun personeel, de werkingsuitgaven, de investeringen en hun schuld en ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid dient het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in bij het Vlaams Parlement.

Het ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting dient te worden goedgekeurd door de commissie en in de plenaire vergadering. Vervolgens wordt het instemmingsdecreet afgekondigd door de Vlaamse Regering.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van decreet tot instemming met de kaderovereenkomst inzake een partnerschap en samenwerking tussen de Europese Unie en haar lidstaten, enerzijds, en de Regering van Maleisië, anderzijds, ondertekend te Brussel op 14 december 2022, alsook aan de bijhorende memorie van toelichting;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het buitenlands beleid, te gelasten om het voornoemde ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting in naam van de Vlaamse Regering in te dienen bij het Vlaams Parlement.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management,

Jan JAMBON

Bijlagen:
- een ontwerp van decreet;
- een memorie van toelichting
- de tekst van de overeenkomst in het Nederlands;
- het advies van de Raad van State d.d. 3 mei 2023.